

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09-3380/16.08.2017 г.

На основание чл. 76, ал. 7, във връзка с чл. 76, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и за осигуряване на обучението на учениците, които изучават румънски език като чужд език

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма по учебния предмет чужд език – румънски език, за постигане на ниво В1.1 (общообразователна подготовка) съгласно приложението.

Заповедта да бъде публикувана на официалната електронна страница на Министерството на образованието и науката.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министър на образованието и науката.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ ЧУЖД ЕЗИК - РУМЪНСКИ ЕЗИК, ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

(ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по румънски език в първи гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативни компетентности на ученика и с общуването.

Тази учебна програма за VIII клас с интензивно изучаване на румънски език, при което учениците в края на X клас се очаква да достигнат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка, е приложима и за ученици от VIII клас и IX клас с разширено изучаване на румънски език. Програмата позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по румънски език в съответствие с училищния учебен план. Обучението по румънски език по учебен план с разширено изучаване на езика в X клас разширява и допълва компетентностите за ниво В1.1.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речевни дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ В КРАЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът може:	Ученикът може:	Ученикът може: При диалогична реч	Ученикът може:

<p>- да разбира най-същественото в кратки указания, послания, обяви и съобщения, представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация;</p> <p>- да проследява кратък разговор, като разбира комуникативните намерения на събеседника (цел, адресат) и идентифицира лицата, темата на разговора, мненията и чувствата;</p> <p>- да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване според личните си интереси;</p> <p>- да разбира конкретни подробности в кратки, ясно формулирани текстове по познати теми от всекидневието;</p>	<p>☐ да извлича основна информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем писмени текстове по познати теми от всекидневието, свързани с непосредственото обкръжение и написани на стандартен език;</p> <p>☐ да се ориентира и открива необходимата полезна информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и действия и др.;</p> <p>☐ да разбира конкретна информация в кратки писма, покани и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения и чувства;</p> <p>☐ да се ориентира в несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях или</p>	<p>☐ да общува в обичайни ситуации от всекидневието, които изискват пряк обмен на конкретна информация по познати теми;</p> <p>☐ да установява контакт, да търси и дава информация, да изказва мнения и идеи при изпълнение на обичайни задачи и дейности по теми от всекидневието;</p> <p>☐ да участва в разговор за решаване на преките си потребности с кратки реплики, дори и да не разбира изцяло всичко, като разчита на помощта на събеседника;</p> <p>☐ да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;</p> <p>☐ да владее и използва подходящи и разнообразни</p>	<p>☐ да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема;</p> <p>☐ да попълва формуляри;</p> <p>☐ да пише писмо (вкл. електронно) с цел покана, молба, извинение, приемане или отхвърляне на предложение, изразяване на благодарност и др., като използва несложни изразни средства;</p> <p>☐ да описва накратко събития от личния си житейски опит и да изразява мнение;</p> <p>☐ да съставя текст по опорни точки, илюстративен материал или по зададен план;</p> <p>☐ да съставя текст, чиито вид, структура и съдържание съответстват на комуникативната задача;</p>
---	---	--	---

<p>- да разбира указания за изпълнение на учебни дейности и задачи.</p>	<p>като използва компенсаторни стратегии;</p> <p>☐ да разбира указания за изпълнение на учебни дейности.</p>	<p>езикови средства, речево поведение, регистър на общуване;</p> <p>☐ да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми.</p> <p>При монологична реч</p> <p>☐ да използва набор от изречения или изрази, за да опише семейството си и познати хора, условията си на живот и обкръжаващата го среда;</p> <p>☐ да изразява накратко своя преценка и мнение, одобрение/неодобрение, съгласие/несъгласие по познати теми;</p> <p>☐ да разказва за себе си, за настоящите си и предходните дейности, за своето настояще и минало, за бъдещите си планове;</p> <p>☐ да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и</p>	<p>☐ да пише текстове, съобразени с граматичните и правописните чуждоезикови норми.</p>
---	---	--	--

		интонация, ненарушаващи разбирането; ☐ да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми.	
--	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Румъния, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са</i>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ да разбира съществената информация от изказвания и кратки текстове, свързани с всекидневието и с изучаваните тематични области и представени с ясна дикция, нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; ☐ да проследява кратък разговор, свързан с изучаваните тематични области, между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства; 	<p>ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Vocale și consoane ☐ Diftongi ☐ Triftongi ☐ Acent ☐ Intonație – propoziții declarative, interrogative, exclamative, imperative <p>ГРАМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Articole gramaticale - articol hotărât - articol nehotărât

<p><i>представени в дейностите.</i></p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Лична информация (представяне, възраст, пол националност) ☐ Семейство ☐ Приятели ☐ Външен вид и характер ☐ Емоции <p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Моят дом. ☐ Моето училище (клас). ☐ Моето родно място. ☐ Транспорт и ориентация в града. ☐ Образование, професии и социални контакти. <p>III. Всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Моят ден (дневен режим, астрономично време) ☐ Моите отговорности и задължения 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ да разбира основната информация в интервюта, новини, предавания по радиото и телевизията; ☐ да разбира конкретна информация от кратки съобщения, разговори, реклами, обяви, разписания на влакове, автобуси, самолети; прогнози за времето; ☐ да разбира често употребявана лексика и изрази в текстове, свързани с всекидневието, близкото обкръжение и др.; ☐ да използва компенсаторни стратегии, като се опира на контекста и се ориентира по звуков фон, по интернационални думи и интонация. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ да извлича основната информация от кратки автентични/адаптирани текстове (приказки, разкази, стихотворения, анекдоти, сценки, рубрики от младежки списания) по изучаваните тематични области и написани на стандартен език; ☐ да разбира комуникативната насоченост, да разграничава персонажите, да открива основната 	<ul style="list-style-type: none"> - articol demonstrativ - articol posesiv ☐ Substantiv - gen și număr - cazurile substantivului - subiect, compliment direct, compliment indirect ☐ Adjectiv - adjective cu patru, trei, două și o formă - gradul comparative - gradul superlativ ☐ Pronume - pronume personal - pronume personal la cazurile Acuzativ și Dativ - pronume reflexive - pronume demonstraiv – acest/acel/celălalt - pronume posesiv – al meu, al tău..... - pronume interogativ-relativ – cine, ce, cât, care - pronume nehotărât – fiecare, tot, atât, unul/altul vreunul, cineva, câtva, altcineva,altceva, oricine, orice, oricât, oricare - pronume negative – niciunul, nimeni, nimic ☐ Numeral - numeral cardinal
--	--	--

<p>☐ Хранене и заведения за хранене</p> <p>☐ Свободно време, хоби, предпочитания, интереси, спорт</p> <p>☐ Пазаруване (стоки, цени, мерни единици и опаковки). Магазини. Услуги</p> <p>☐ Облекло</p> <p>IV. Здраве и здравословен начин на живот</p> <p>☐ Човешкото тяло (части на тялото)</p> <p>☐ Грижи за здравето (медицински услуги)</p> <p>V. Природа и екология</p> <p>☐ Време, климат, природни явления</p> <p>☐ Географски обекти (основни географски понятия)</p> <p>☐ Растения и животни</p>	<p>тема и съществените моменти, както и изразените мнения, намерения и чувства;</p> <p>☐ да се ориентира и да открива основната информация в указания, обяви, реклами, менюта, рецепти, разписания, програми;</p> <p>☐ да открива конкретна информация в кратки лични писма, електронни съобщения, покани, рубрики в младежки списания и интернет;</p> <p>☐ да открива ключовите думи и изрази в текстове, свързани с изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да се ориентира в кратки текстове с помощта на илюстративен материал в тях или като използва компенсаторни стратегии (заглавие и контекст, специфика на конкретния вид текст и др.) или речник.</p> <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p> <p>☐ да общува в обичайни ситуации от всекидневието и в съответствие с комуникативната задача;</p> <p>☐ да участва в разговор (вкл. и с помощ от събеседника си), като обменя и обсъжда</p>	<p>- numeral ordinal</p> <p>- numeral colectiv</p> <p>- numeral adverbial</p> <p>☐ Verb</p> <p>- conjugarea verbelor</p> <p>- alternanțe vocalice</p> <p>- alternanțe consonantice</p> <p>- alternanțe vocalice și consonantice</p> <p>- a fi; a avea</p> <p>- verbe reflexive în cazul Acuzativ și Dativ</p> <p>- vorbirea directă și indirectă</p> <p>Modul indicativ:</p> <p>- present</p> <p>- perfectul compus</p> <p>- imperfect</p> <p>- mai mult ca perfect</p> <p>- viitor</p> <p>- forma negative</p> <p>Modul conjunctiv:</p> <p>- present</p> <p>- perfect</p> <p>- forma negative</p> <p>Modul optativ-condițional:</p>
--	---	--

<p>VI. Моята родина и светът</p> <p>☐ Езици, страни, народи</p> <p>☐ Културни и исторически забележителности в родината, Румъния. Популярни празници и традиции</p> <p>☐ Пътуване, ваканция, туризъм</p>	<p>конкретна информация и изразява мнение по изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;</p> <p>☐ да прилага компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми.</p> <p>При монологична реч</p> <p>☐ да представя информация по изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да разказва накратко случки, събития, преживявания, впечатления, свързани с изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да прави кратко изказване по предварително зададен план или по илюстративен материал;</p> <p>☐ да разказва за настоящите си и предходните дейности, за бъдещите си планове и намерения;</p> <p>☐ да изразява накратко своя преценка и мнение по въпроси, свързани с конкретната учебна тема.</p> <p>☐ да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;</p>	<p>- prezent</p> <p>- perfect</p> <p>- forma negativă</p> <p>Modul imperativ:</p> <p>- singular</p> <p>- plural</p> <p>- forma negative</p> <p>Modul supin</p> <p>Diateza pasiva</p> <p>Topica formelor neaccentuante ale pronumelui personal și reflexive fața de verb.</p> <p>Adverbe</p> <p>Adverb de mod</p> <p>Adverb de timp</p> <p>Adverb de loc</p> <p>Gradele de comparație</p> <p>Prepoziții</p> <p>Acuzativ – cu, ca, către, din, după, fără, în, între, la, pentru, prin, spre, sub, despre, dinspre, dintre, înspre, printre, de la, de către, de pe, fără de, pe la, pe lângă, până la</p>
--	---	--

	<p>☐ да прилага компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми.</p> <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>☐ да пише кратко лично съобщение, бележки, писмо (вкл.електронно) по изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да съставя кратък текст (вкл. с помощта на опорни точки, илюстративен материал), чиито вид, структура и съдържание съответстват на комуникативната задача;</p> <p>☐ да споделя накратко преживявания и да изразява лична преценка по изучаваните тематични области;</p> <p>☐ да попълва формуляри;</p> <p>☐ да отправя покана, молба, извинение, поздравление, пожелание, приема или отхвърля предложения, изразява благодарност;</p> <p>☐ да си служи с правопис и пунктуация, които не затрудняват разбирането и са съобразени с нормите на езика.</p> <p>Всеки писмен текст, който учениците създават, да бъде с обем от 150-170 думи.</p>	<p>Dativ – datorită, mulțumită, grație, asemănător, characteristic, conform, contrar, corespunzător, favorabil, potrivit, specific ,asemenea</p> <p>Genitiv – asupra, contra, deasupra, dedesubtul, înaintea, ănapoia, îndărătul, împotriva, împrejurul</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p><i>Включва основни лексикални единици по предвидените от програмата тематични области.</i></p> <p>Основни тематични групи на лексиката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ държави, националности, езици ☐ членове на семейството, роднински връзки ☐ приятели и приятелство ☐ външност и черти на характера ☐ емоции ☐ интереси (книги, изкуства, кино, театър, медии, интернет, социални мрежи, спорт) ☐ хоби и свободно време задължения и отговорности <ul style="list-style-type: none"> • професии и дейности, свързани с тях • училище, учебни предмети, училищни принадлежности
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• части на човешкото тяло• здравословно състояние и медицински услуги• основни храни и напитки• числа, мерни единици, астрономическо време• магазини, услуги, пазаруване• стоки, цени, опаковки• облекло и обувки• цветове, форми, материали• обществени сгради• дом (жилищни сгради), помещения в дома• мебели, домакински уреди и пособия• природа, климат, сезони, метеорологично време• градински растения и домашни животни• плодове и зеленчуци• ваканция и пътуване• транспортни средства• географски понятия и обекти• географски и исторически забележителности в България и Румъния• празници и традиции в България и Румъния
--	--	---

		<p>Включват се елементи на речевия етикет:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници, предложения и планиране на съвместна дейност, желаниа и предпочитания, мнения и препоръки, преценка и изводи, разказване и описание, съпоставителна характеристика.
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на румънски език в VIII клас с интензивно изучаване - 648 часа

За нови знания	до 50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	до 45%
За контрол и оценка	до 5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 6 оценки

Писмени задачи в клас и домашни работи	минимум 3 оценки
Класна работа	1 оценка
Контролни работи	минимум 2 оценки
Работа по проекти	2 оценки

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по румънски език има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на румънски език;
- да мотивира ученика да използва румънски език за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към изучаването на румънския език и култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО РУМЪНСКИ ЕЗИК

Обучението по румънски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;

- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- *интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности* в съответствие с принципа за устно изпреварване;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуацияите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- общуване в клас на румънски език (българският език се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Румъния.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.

КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки и информационни технологии.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по румънски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> ☐ ролеви игри и симулации; ☐ самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; ☐ представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; ☐ работа по проекти и презентации; ☐ дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); ☐ извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на румънски език,

	☐ изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.). ☐ използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); ☐ електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и Румъния, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.